

İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketini satınalma sözleşmesinin onanmasına ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine devrine dair Kanun tasarısı ve Bayındırlık, İçişleri ve Bütçe Komisyonları raporları (1/399)

T. C.

Başbakanlık

Muameleat Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 296 6/378

6 . II . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

«İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» ni satınalma sözleşmesinin onanmasına ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine devrine dair Nafia Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 2 . II . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesi ve ilişiği ile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

Ş. Saracoğlu

(İstanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye T. A. Şirketi) nin satın alınmasına dair mukavelelerin tasdiki ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine devri hakkındaki kanun lâyihasının mucip sebepleri

İlişik kanun lâyihasıyla tasdiki teklif olunan satınalma mukavelesi gereğince satın alınmakta bulunan tesisat;

- İstanbul'un (İstanbul) yakasındaki havagazı tesisatı;
- İstanbul'un (Anadolu) yakasındaki havagazı tesisatı.

Olup her iki tesisat da (İstanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye T. A. Şirketi) nin imtiyazına dâhildir.

İstanbul'un (Beyoğlu) yakasındaki havagazı tesisatı ayrı bir şirkete ait olup bu satın almadan harihtir.

Osmanlı Devletinden miras kalmış olan yabancılar elindeki âmme hizmeti gören imtiyazlı şirketlerin Cumhuriyet devrinde satın alınması ve Devlete maledilmesi ve böylece millileştirilmesi prensipine uyularak bu şirketin de münasip bir zamanda satın alınması ile Türk vatanında artık bu dâvanın tarihi kapanmış olacaktır.

Satılmalınan bu iki tesisin ayrı ayrı ve kısaca tarihçesi şöyledir:

Yedikule Havagazı:

İstanbul'un havagazıyla tenviri maksadıyle Yedikule'de havagazı tesisatı vücuda getirilmesi için ilk defa 1289 = 1873 tarihinde Belçikalı bir şirkete imtiyaz verilmiştir. Fakat bu şirket bazı sebepleri ve güçlükleri ileri sürerek işe başlamadan mukavelesini feshettirmiştir.

1290 = 1874 tarihinde havagazı tesisatının kurulması ve işletilmesi işlerinin belediye tarafından

emaneten yaptırılması takarrür etmiş ve birçok aksaklıklar yüzünden fabrika ve şebeke ancak 1296 = 1880 de işletmeye açılabilmiştir.

1303 = 1887 tarihine kadar belediyenin emrinde çalışan bu tesis, tesisatını büyütülmesi ve genişletilmesi şartıyla ve 40 sene müddetle Hasan Tahsin adında birine bilâbedel ihale edilmiş ve bu şahıs da imtiyazı, bu maksatla teşekkül eden bir cenebi şirkete devretmiştir.

1326 = 1910 senesine kadar mezkûr şirket tarafından işletilen havagazı tesisatı mezkûr senede İstanbul'un elektrik imtiyazını üzerinde bulunduran (İstanbul Türk Anonim Elektrik Şirketi), elektriği İstanbul yakasına teşmil edebilmek üzere İstanbul yakasının havagazı ile tenvirini imtiyazını üzerinde bulunduran bu havagazı şirketi ile anlaşılıyor ve İstanbul yakasının havagazı imtiyazını devren satın alıyor. Bu suretle İstanbul yakasının elektrikle tenvirini imkânlarını elde eden İstanbul T. A. Elektrik Şirketi) 1921 senesine kadar bu yakasının havagazını da aynı zamanda idare ediyor.

Fakat bu şirket, havagazı işlerinin kendi esas işlerine zarar verdiğini ileri sürerek ve daha bazı meseleleri bahis mevzuu ederek mukavele şartlarını yerine getirmiyor ve imtiyaz müddetinin sonuna 6 yıl varken yani 1921 de tesisatı ve işletmeyi belediyeye terk ediyor ve mukabilinde (50 000) Türk lirasının İstanbul elektriğinin ilk tesisat hesabına geçilmesi kabul ediliyor. Bu suretle Yedikule havagazı tesisatı tekrar belediyeye geçmiş oluyor.

Kadıköy ve civarının elektrik ve havagazı imtiyazına sahip bulunan (Osmanlı Anonim Şirketi) 1925 senesinde belediyeye müracaat ederek (50 000) lira mukabilinde ve elli sene müddetle İstanbul yakasının da havagazı imtiyazını üzerine alıyor ve (İstanbul'da Elektrik ve Havagazı ve Teşebbüsâtı Sınaiye T. A. Şirketi) (Sığazel) adıyla yeniden teşekkül ederek İstanbul'un her iki yakasındaki havagazı imtiyazlarını idare ediyor.

Kadıköy havagazı:

İstanbul'un Anadolu yakasındaki havagazı imtiyazı, bu yakasının elektrik imtiyazı da dâhil olmak üzere ilk defa 1307 = 1891 tarihinde (50) sene müddetle Şarl Jorj'a verilmiştir. Bunun kurduğu şirket (Osmanlı Anonim Şirketi) (33) sene imtiyazı idare etmiş ve fakat imtiyazın sonuna (17) sene kaldığı bir zamanda yani 1340 = 1924 tarihinde belediye lehine bazı şartlar koşarak yeniden mukavele aktine ve bununla da imtiyaz müddetini (33) sene daha uzatmağa muvaffak olmuş, böylece imtiyaz müddetini tekrar (50) seneye çıkartmış ve 1925 senesinde de İstanbul yakasının havagazı imtiyazını almak suretiyle ve yukarıda kaydedildiği üzere (İstanbul'da Elektrik ve Havagazı ve Teşebbüsâtı Sınaiye T. A. Şirketi) adıyla yeniden teşekkül etmiş ve her iki yakasının imtiyazını kendi üzerinde toplamıştır.

(İstanbul T. A. Elektrik Şirketi) havagazıyla birlikte Anadolu yakasındaki elektrik imtiyazını da elinde bulunduran (İstanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sınaiye T. A. Şirketi) ile anlaşarak 1931 senesinde Anadolu yakasının da elektrik imtiyazını satın almış ve iki şirket arasında bu hususda birde mukavele taati edilmiştir.

Bu suretle (İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sınaiye T. A. Şirketi) nin elinde İstanbul ve Anadolu yakalarının yalnız havagazı imtiyazları kalmış ve tenvirat imtiyazları elinden gitmiş bulunuyor.

Yedikule'nin imtiyazı 1975, Kadıköy'nün imtiyazı da 1974 senesinde sona erecektir.

Şirketin sermayesi :

Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sınaiye T. A. Şirketi ilk defa beheri (25) liradan (40 000) aded hisse senedi mukabili (1 000 000) Türk lirası sermaye ile kurulmuştur. 1927 senesinde yine beheri (25) liradan (24 000) aded hisse senedi daha çıkarmış ve bu suretle sermayesini (1 600 000) Türk lirasına yükseltmiştir.

Şirketin sermayesi kifayet etmediği için istikraza başlanmış ve bu maksatla avans hesabı 1942 yılı sonunda (975 380) lirayı bulmuştur.

İlk tesisat kıymeti ve tesisatın durumu

Şirket, ilk tesisat hesabını Yedikule imtiyazını satın aldığı zaman belediyeye vermiş olduğu

(50 000) lira ile ağış ve 1942 yılı sonuna kadar ilk tesisat hesabının tutarı (2 600 000) liraya bulmuştur.

Yedikule tesisatı mühim nispette ıslaha muhtaçdır. Kadıköy tesisatının da ıslaha muhtaç kısımları varsa da Yedikuleye nazaran daha iyi bir durumdadır.

• Satınalma bedeli :

Şirket son senelerde mâruz kaldığı zararları ve tesisatının ıslah ve tevsi için yatırmak mecburiyetinde kaldığı yeni sermayeleri gözönünde tutarak Hükümete imtiyaz haklarıyla birlikte tesisatının satın alınması teklifinde bulunmuştur. Bu teklif münasebetiyle Şirketle yapılan müzakereler neticesinde Şirketin 30 küsur senelik imtiyaz hakkıyla bütün tesisatının ve bu meyanda mağaza mevcutlarının (300 000) Türk lirası mukabilinde satın alınması üzerinde mutabık kalmıştır. Şu kadar ki, bu para 1 Birincitesrin 1944 tarihinde câri İstanbul borsası kuru üzerinden ve primsiz dolara tahvil edilecek ve Şirkete dolar olarak tediye olunacaktır. Mezkûr tarihteki kura nazaran ödenecek dolar miktarı (227 272) dolardır.

Defter kayıtlarına göre (2 600 000) lira bir kıymet ifade eden Şirket tesisatının (300 000) liraya satın alınmasında Şirketin son senelerde mâruz kaldığı zararlar ve bilhassa tesisatın ıslah ve tevsi için yatırmak mecburiyetinde bulunduğu yeni sermayelerin mühim rolü olmuştur.

Esasen Elektrik Şirketi ile birlikte idare suretiyle yaşayabilen bu Şirket Elektrik Şirketinin Hükümetçe satın alınmasından sonra yalnız kalmış ve bu şartlar altında yaşayabilmesi de güçleşmişti. Nitekim Şirket bu yüzden ve son senelerdeki ağır iktisadi şartların da inzımanı ile zarar etmeye başlamış ve hizmeti güçlkle yürütecek bir hale girmiştir.

Bu vaziyet karşısında Şirketin bir gün mağaza mevcutlarını tasfiye ederek tesisatını terkedip gitmesi ihtimalini gözönünde tutan Hükümet böyle bir hale her türlü ihtilâf ve nizar önlemek noktasından Şirketin rıza ve muvafakati ile satın alınması yolunu tercih etmiş ve bu neticeye varmıştır.

Haziran 1944 tarihinde Şirketin defter kayıtlarına göre mağaza mevcutları (227 000) liradır. Yaptırılan bir ekspertiz de aşağı yukarı bunu teyit eder bir netice vermiştir. Şirketin ayrıca 1 Tesrinievvel 1944 tarihinde mağaza ve depolarında bulunabilecek bir kısım tâli maddelerini de (Nafalin, katran, zift gibi) terketmektedir ki bunun da o tarihte (10 - 13 bin) lira değerinde olacağı tahmin olunmuştur ki, bu suretle Şirketin terkedeceği mağaza mevcutları ile tâli maddeleri (240 000) lira kadar bir kıymet taşımaktadır.

Şu halde Şirkete İstanbul Belediyesince (300 000) liranın (240 000) lira kadar bir miktarı mağaza mevcutlarının karşılığı demektir ki, bu takdirde Şirketin elindeki bütün tesisatı ve 30 küsur seneden ibaret imtiyaz hakları (60 bin) lira kadar bir bedel mukabilinde belediyeye geçmiş olacaktır.

Satınalma mukavelesiyle Şirkete tanıyan haklar, satın alınan diğer imtiyazlı şirketlere ve bilhassa son senelerde satın alınmış bulunan İzmir Elektrik ve Su Şirketlerine tanıyan hakların ayrıdır.

Satınalma mukavelesi üç taraflı, yani Hükümet, İstanbul Belediyesi ve Şirket arasında akdolunmuştur. Şirkete verilmiş bulunan imtiyaz İcra Vekilleri Heyetinin tasvibi ile verilmiş olmakla beraber, imtiyaz mukavelesi İstanbul Belediyesi ile Şirket arasında akdedilmiş bulunmak itibarıyla satınalma mukavelesinde belediyenin âkit sıfatiyle yer alması muvafık görülmüştür. Satın alanlardan birini de belediye teşkil etmek itibarıyla, mukaveleyi tasdik edecek kanun lâyihasında bu tesislerin belediyeye devri yer almamıştır. Buna mukabil belediye satınalma ile doğrudan doğruya kendisine intikal edecek bu hizmeti yürütmek üzere ayrı bir tesis vücade getirmektense İstanbul Belediyesine bağlı bir hükmi şahsiyet halinde idare edilmekte olan İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine ilhak ve havagazı hizmetinin mezkûr idare marifetiyle yürütülmesi daha uygun görülmüş ve lâyihaya bunu temin edecek bir madde kopulmuştur.

Esasen şimdiye kadar Elektrik Şirketi ile birlikte idare edilegelmiş bulunan bu havagazı hizmetini bu suretle Elektrik İdaresine devri birçok noktalardan faydalı olacağı mütalâa edilmiştir.

Bütün hukuk ve vecaibi ile birlikte mezkûr idareye devredilmekte bulunan havagazı tesislerinin satınalma bedellerinin de bu idarece verilmesi tabii görülmüş ve lâyihaya bunu temin eyleyecek hükümler konulmuştur.

Satınalma mukavelesinde satınalma bedelinin defaten tediyesi esası kabul edilmiş olmakla beraber her türlü ihtmallere karşı bu bedelin taksitle tediyesi hakkı da mahfuz bulundurulmuştur. Böyle bir halde, Şirkete verilecek bonoların Hazinenin kefaleti altında olması taraflar arasında ta-karrür etmiş olduğundan lâyhada bu maksatla Maliye Vekilinin böyle bir kefalete mezu-niyeti de derpiş edilmiştir.

Bayındırlık Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bayındırlık Komisyonu

Karar No. 5.

Esas No. 1/399

20 . III . 1945

Yüksek Başkanlığa

« İstanbul Havagazi ve Elektrik ve Teşebbü-satı smaiye Türk Anonim Şirketi » ni satınalma sözleşmesinin onanmasına ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri idaresine devrine dair Nafia Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Ku-rulunun 2 . II . 1945 tarihli kararı üzerine 6 . II . 1945 tarih ve 6/278 sayılı Başbakanlık tezkere-siyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı ve ilişkileri Encümenimize verilmekle Dahiliye ve Nafia Bakanlıkları temsilcileri hazır olduğu hal-de incelenip görüşüldü.

Verilen izahlardan, kanun tasarısı ve gerek-gesinden anlaşıldığına göre, « İstanbul Havaga-zi ve Elektrik ve Teşebbüsatı Smaie Türk Ano-nim Şirketi » :

Yedikule ve Kadıköy Havagazi tesislerinin imtiyazlarına sahiptir.

İstanbul semtinin havaga zi ihtiyacını kar-şılayan Yedikule Gazhanesi ve tesisleri; 1873 se-nesinden başlayarak birçok el değiştirmelerden sonra 1925 senesinde, İstanbul'un Anadolu ya-kasındaki Havagazi imtiyazına sahip bulunan şirketin eline geçiyor. İmtiyaz müddeti 50 sene olduğuna göre 1975 yılında yani 30 sene sonra İstanbul belediyesine devredilmesi gerekecektir.

İstanbul'un Anadolu yakasındaki havagazi ihtiyacını karşılamak üzere 1891 yılında 50 sene müddetle kurulmuş olan « Osmanlı Anonim Şir-keti » 1924 senesinde imtiyaz müddetini bazı şartlarla 33 sene daha uzattırarak 1974 yılına kadar imtiyaza sahip bulunuyor.

Yukarıda sözü geçtiği ve hile 1925 senesinde de Yedikule gazhanesini ve tesislerini eline geçi-ren « Osmanlı Anonim Şirketi » yeni bir şirket şek-

line girerek « İstanbul Havagazi ve Elektrik ve teşebbüsatı sınaie şirketi » adını almıştır.

Şirketin sermayesi (1 600 000) bir milyon altı yüz bin Türk lirası olarak görünmektedir. Şirket sermayesinin kifayet etmemesi dolayısıyla 1942 yılı sonuna kadar (975 380) dokuz yüz yet-miş beş bin üç yüz seksen lira ödünç para alarak hareadığı anlaşılmaktadır.

Şirketin ilk tesisler hesabının tutarı (2 600 000) iki milyon altı yüz bin lirayı bulduğu görülmek-tedir.

Yedikule tesislerinin mühim nispette ıslaha muhtaç ve kadıköy tesislerinin bir derece daha iyi olduğu anlaşılmaktadır.

Şirketin devri tarihinde ambarlarında :

227 000 Liralık eşya

13 000

Liralık naftelin, katran gibi mad-deler bulunmakta olduğu verilen

240 000

izahlardan anlaşılmıştır. Gerek am-

bar mevcutları ve gerek imtiyaz hakları ve fabri-ka ve bütün tesisleri; (227 272) primsiz dolarm 1 Ekim 1944 tarihinde tutarı olan üç yüz bin liraya satın alınması Şirketle yapılan görüşmeler neticesinde kararlaştırılmış olduğu da belli oldu.

Bu izahlardan ve incelemelerden sonra adı geçen Şirketin kararlaştırılan şekilde satınalm-ması encümenimize uygun görülmüştür.

Kanun tasarısı madde madde görüşülerek bazı kelime ve cümle değişiklikleriyle yeniden hazırlan-dı. İstanbul'da başka bir Şirket elinde tek ola-rak kalmış olan Dolmabahçe Gazhanesinin de sa-tın alınmasının temennisine encümenince karar ve-rildi.

Havalesi uyarınca Dahiliye ve Bütçe Encümenlerine gönderilmesi için Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Komisyon Başkanı Sözcü Kâtip
Eskişehir Isparta Kayseri
İ. Arukan K. Aydar M. Tamer

Afyon K. Ankara Ankara
M. Gönenç A. Baytın R. Borekçi
Çorum Kars Konya
Dr. C. Kazancıoğlu Dr. E. Oktay F. Gökmen
Malatya Manisa Maraş
M. Ş. Özpazarbaşı O. Erçin H. R. Tankut

İçişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

İçişleri Komisyonu

Esas No. 1/399

Karar No. 20

4. IV. 1945

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Havagazı ve Elektrik ve teşebbüs satı sınaie Türk Anonim Şirketini satınalma sözleşmesinin onanmasına ve bu şirketin İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri idaresine devrine dair Nafia Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 2. II. 1945 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısı, Nafia Encümeni mazbatasıyle birlikte Encümenimize verilmesi üzerine, Dahiliye ve Nafia Bakanları temsilcileri hazır olduğu halde incelendi.

Hükümetin gerekçesinde açıklandığı üzere, «İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüs Sınaie Türk Anonim Şirketi», 1925 yılında birleşen Yedikule ve Kadıköy Havagazı Şirketlerinin tesislerinden müteşekkildir.

Şirketin sermayesi (1 600 000) bir milyon altı yüz bin Türk lirası olarak görünmekte ve sermayesinin yetersizliği yüzünden 1942 yılına kadar 975 380 lira ödünç para alarak kullandığı anlaşılmaktadır.

İlk tesislerin tutarı (2 600 00) liradır. Yedikule tesislerinin ıslahı muhtaç olduğu ve Kadıköy tesislerinin bir derece daha iyi olduğu anlaşılmıştır.

Şirketin devri tarihinde ambarda (227 000) liralık eşya ile (13 000) liralık naftalin bulunduğu yapılan incelemelerden anlaşılmaktadır.

Gerek bu ambar mevcutları gerekse imtiyaz

hakları ve fabrika ve bütün tesisleri, (227 272) primsiz doların 1 Ekim tarihinde karşılığı olan (300 000) liraya satın alınması kararlaştırıldığı görülmektedir.

Bu incelemeler sonunda adı geçen şirketin satın alınması Encümenimizce de uygun bulunmuştur.

Maddeler üzerinde yapılan görüşmeler sırasında aboneler tarafından verilen depozito akçeleri üzerinde durulmuş ve bu görüşmeler sonunda üçüncü maddeye abone haklarının korunmasını güden bir fıkra eklenmesi faydalı görülmüştür.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Baş.	Başkan V.	Bu rapor Söz.
Tekirdağ	Çorum	Giresun
C. Uybadın		N. Ostem
Kâtip		
Giresun	Ankara	Balıkesir
N. Ostem	F. Daldal	Y. S. Ozay
Bolu	Bursa	Elâzığ
H. Ş. Adal	F. Güvendiren	İ. Yalçın
Erzincan	Erzurum	Gümüşane
Ş. Sökmensüer	N. Elgün	R. Güreli
İçel	Kars	Kayseri
R. Koraltan	E. Özoguz	A. H. Kalac
Konya	Malatya	Sivas
Ş. Ergun	E. Barkan	E. Dizdar

— 6 —
Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/399
Karar No. 73

5 . VI . 1945

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Havagazı ve Elektrik ve teşebbüsâtı sınaie Türk Anonim Şirketinin satınalma sözleşmesinin onanmasına ve bu şirketin İstanbul Elektrik, Tramvoy ve Tünel işletmeleri idaresine devrine dair Bayındırlık Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 2 . II . 1945 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başbakanlığın 6 . II . 1945 tarihli ve 6/278 sayılı tezkeresiyle sunulan kanun tasarıları Bayındırlık ve İçişleri Komisyonları raporlarıyla birlikte ve Bayındırlık, İçişleri ve Maliye Bakanları temsilcileri hazır olduğu halde incelenerek görüşüldü.

Hükümet gerekçesine ve alınan izahlara göre « İstanbul Havagazı ve elektrik ve teşebbüsâtı sınaie Türk Anonim şirketi » Yedikule ve Kadıköy havagazı tesislerinin imtiyazlarına sahip olup sermayesi (1 600 000) liradır. 1942 yılına kadar da ayrıca 975 380) lira ödünç para almıştır. Yedikule tesisleri geniş ölçüde islâha ilişkin olan ve bu şirketin ilk tesisler hesabında görülen meblâğ (2 600 000) liradır. Bundan başka şirketin devri taahhüdünde de ambarlarında (240 000) liralık eşya vardır.

Gerek Fabrika ve bütün tesisler, gerekse zikri geçen ambar mevcudu (300 000) Türk lirasının 1 Ekim 1944 tarihinde tutarı olan (227 272) doların primsiz olarak ödenmesi mukabilinde satın alınması kararlaştırılmış ve bu karar Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Birinci, ikinci ve üçüncü maddeler Bayındırlık Komisyonunun değiştirdiği şekilde aynıyle kabul edilmiştir. Üçüncü maddeye İçişleri Komisyonunca eklenen fıkra Ticaret Kanunuyla, Medeni kanunun genel hükümleri karşısında lüzumsuzluğu anlaşılmış ve çıkarılmıştır. Bundan başka 2 nei maddenin konusunu teşkil eden vergi, resim ve harçların aranmaması keyfiyetinin, özel bir alacak mahiyeti gösteren yakfa ilişkin taviz bedellerine şümulü olamayacağını da belirtmek gerekli görülmüştür.

Bayındırlık Komisyonunun 4 ncü maddesi kanun metninde yer almasına lüzum görülmiyen kısmı çıkarılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Beşinci madde, satınalma paraları ile faizlerinin bono ile ödenmesi halinde bonolara kefil olmaya Maliye Bakanını izimli kılıyor. Filhakika böyle bir kefalet için kanunun yetki vermesi lüzumlu ise de, madde içinde dolarların memleket kışına çıkarılmasına ve primsiz olarak verilmesine dair mevcut olan kaydın sözleşme icabr bulunmasına ve böyle bir işlem için ayrıca kanuni bir yetkiye de ihtiyac olmamasına binaen Maliye Bakanlığınca sözleşme mucibince primsiz dolar verilmesi tabii görülmüş ve buna dair olan kısım çıkarılmıştır.

Memurların intibakına dair olan geçici birinci maddenin birinci fıkrası satınalma sözleşmesinin onuncu maddesindeki maksada uygun bir şekle konmak suretiyle yeniden yazılmıştır.

Geçici ikinci madde, (12 000) liralık tazminatın kimlere verileceği tasrih edilmek suretiyle tadilen kabul edilmiştir.

Bayındırlık Komisyonunun üçüncü geçici maddesi aynıyle ve 6 ve 7 nei maddeleri yazı değişikliğiyle kabul edilmiştir.

Kamutaya arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Kastamonu	Edirne	Tokad.
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	H. N. Keşmir
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Bitlis
F. Öymen	Gl. R. Alpman	B. Osma
Bolu	Çanakkale	Diyarbakır
Dr. Z. Ülgen	S. T. Arsal	R. Bekit
Diyarbakır	Eskişehir	Giresun
Ş. Uluğ	Y. Abadan	M. Akkaya
Giresun	Hatay	İsparta
Â. Sayar	H. Selçuk	M. Karaağaç
İstanbul	İstanbul	İzmir
H. Kortel	H. Ülkmen	M. Birsal

Kütahya	Manisa	Rize	Urfa	Yozgad
H. Pekcan	F. Kurdođlu	T. B. Balta	E. Tekeli	S. İçöz
Samsun	Tokad	Trabzon	Yozgad	Zonguldak
M. A. Yörüker	R. A. Sevengil	M. S. Anamur	A. Sungur	E. Erişirgil

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

«İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» ni Satınalma Sözleşmesinin onanmasına ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine devrine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — «İstanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» imtiyaz ve kurgularının satın alınmasına dair 23 Kasım 1944 de Hükümet, İstanbul Belediyesi ve ortaklık temsilcileri arasında imza edilmiş olan bağlı sözleşme onanmış ve ortaklık elindeki imtiyaz kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Satınalma Sözleşmesi damga resimlerinden muaftır. Bu sözleşmede Hükümet ve Belediyeye ait olduğu gösterilen bütün virgillerle resimler ve harçlar ve bunların munzam kesirleri sözleşmenin 15 nci maddesi gereğince onanmanın tamamlanması şartıyla aranmaz.

MADDE 3. — Satın alınan kurgular, mallar, haklar ve menfaatler, 3645 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde yürütülmek ve işletilmek üzere ve Satınalma Sözleşmesinden doğan ve Hükümet ve İstanbul Belediyesine ait bulunan haklar ve borçları da kavramış olarak bütün hakları ve borçları ile birlikte İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine devredilmiştir.

MADDE 4. — İstanbul Belediyesince ödenmesi kararlaştırılmış satınalma karşılığı ile faizleri ve sözleşme ekleri gereğince ortaklığa ödenmesi gereken öteki paralar İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresince ödenir.

Satınalma karşılığı ile faizleri, ödeme günlerinden (on) gün önce bu idarece belediye adına ortaklık hesabına «Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası» na yatırılır.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresince ödenecek satınalma karşılığı ile faizleri, adı geçen idare işletme giderlerine katılacağı gibi havagazının 1944 takvim yılı son

BAYINDIRLIK KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» ni satınalma sözleşmesinin onanmasına ve «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne devrine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — «İstanbul Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi» imtiyaz ve tesislerinin satın alınmasına dair 23 Kasım 1944 de Hükümet, İstanbul Belediyesi ve ortaklık temsilcileri arasında imza edilmiş olan bağlı sözleşme ve ekleri onanmış ve ortaklık elindeki imtiyaz kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Satınalma sözleşmesi damga resimlerinden muaftır. Bu sözleşmede Hükümet ve belediyeye ait olduğu gösterilen bütün vergi, resim ve harçlar ve bunların munzam kesirleri sözleşmenin on beşinci maddesi gereğince onanmanın tamamlanması şartıyla aranmaz.

MADDE 3. — Satın alınan tesisler, mallar, haklar ve menfaatler, 3645 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde yürütülmek ve işletilmek üzere ve satınalma sözleşmesinden doğan ve Hükümet ve İstanbul Belediyesine ait bulunan haklar ve vebeleri de kavramış bulunmak üzere, bütün hakları ve vebeleri ile birlikte «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne devredilmiştir.

MADDE 4. — İstanbul Belediyesince ödenecek olan satınalma paraları ile faizleri ve sözleşme ve eklerine göre ortaklığa ödenmesi gereken öteki paralar, «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne ödenir ve bu idarenin giderleri hesabına yazılır. Havagazının 1944 takvim yılı son üç aylık gelir ve giderleri de idarenin 1945 bilançosuna alınır.

Satınalma paraları ile faizleri ödeme günlerinden on gün önce, bu idarece belediye adına ortaklık hesabına «Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası» na yatırılır.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İstanbul Havagazi ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketinin satınalma sözleşmesinin onanmasına ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine devrine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Nafia Encümeninin değiştirilmesi aynen.

MADDE 2. — » » »

MADDE 3. — Satın alınan tesisler, mallar, haklar ve menfaatler, 3645 sayılı kanun hükümleri çerçevesinde yürütülmek ve işletilmek ve satınalma sözleşmesinden doğan ve Hükümet ve İstanbul Belediyesine ait bulunan haklar ve vecibeleri de kavramış bulunmak üzere, bütün hakları ve vecibeleri ile birlikte «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi» ne devredilmiştir.

Abonelerin depozito akçelerinden vesair hesaplarından defter dışında kalmış olupta, Şirketin tasfiye müddeti zarfında, idareye müracaat etmiş bulunanların bu hakları idarece kabul olunur. Bu haklar için idare Şirkete rücu eder.

MADDE 4. — Nafia Encümeninin değiştirilmesi aynen.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEİŞTİRİŞİ

« İstanbul Havagazi ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi » ni satınalma sözleşmesinin onanmasına ve « İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi » ne devrine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — « İstanbul Havagazi ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sınaiye Türk Anonim Şirketi » ayrıcalık ve tesislerinin satın alınmasına dair 23 Kasım 1944 de Hükümet, İstanbul Belediyesi ve Ortaklık temsilcileri arasında imza edilmiş olan bağlı Sözleşme ve ekleri onanmış ve ortaklığın sahip olduğu ayrıcalıklar kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bayındırlık Komisyonunun 2 nci maddesi aynıyle

MADDE 3. — Bayındırlık Komisyonunun 3 ncü maddesi aynıyle

MADDE 4. — İstanbul Belediyesince ödenecek olan satınalma paraları ile faizleri ve sözleşme ve eklerine göre ortaklığa ödenmesi gereken öteki paralar « İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi » ne ödenir.

Satınalma paraları ile faizleri ödeme gündelerinden on gün önce, bu idarece belediye adına ortaklık hesabına « Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına » yatırılır.

Hü.

Ba. K.

üç aylık gelir ve giderleri de idarenin 1945 yılı bilâncosuna alınır.

MADDE 5. — Satınalma karşılığı ile faizlerinin primsiz dolara çevrilmesine, bu dolarların memleket dışına çıkarılmasına ve satınalma karşılığının bono ile ödenmesinde de bu bonolara kefil olmağa Maliye Bakanı izinlidir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yayım gününde ortaklıkta çalışanlardan Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresine, bu kanunun yürürlüğe girdiği gündenberi üç ay içinde geçeceklerin edinilmiş hak dereceleri 3659 sayılı kanunun geçici 1 nci maddesine göre belirtilir.

Buna göre derecesi belirtilenlerin almakta oldukları aylıklar, girdikleri derece aylığından çok ise, öteki daire ve kurumlarda edinilmiş hak sayılmamak şartıyla ve bundan sonraki yükselmelerle giderilinceye kadar bunun ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Memur ve işçilere ortaklıkça verilmesi Satınalma Sözleşmesine bağlı (B) işaretli mektupla kabul edilmiş bulunan (12 000 on iki bin) lira Nafia Bakanlığınca konulacak esaslar çerçevesinde İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresince hesap edilir ve dağıtılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Ortaklık zamanında gümrük resminden muaf olarak geçirilip kurgularda kullanılmış veya şimdi ortaklık ambarlarında bulunmuş olan eşya ve gereçleri İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri İdaresi, kendisine devrolunan kurguların her yerinde kullanmak yetkisinde olup bu yolda kullanmaktan dolayı bu eşya ve gereçler için idareden herhangi bir resim ve vergi aranmaz.

MADDE 6. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Satınalma paraları ile faizlerinin primsiz dolara çevrilmesine bu dolarların memleket dışına çıkarılmasına ve satınalma paralarının bono ile ödenmesi halinde de bu bonolara kefil olmağa Maliye Bakanı izinlidir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yayım gününde ortaklıkta çalışanlardan, kanunun yürürlüğe girdiği günden başlayarak üç ay içinde «İstanbul Elektrik ve Tünel idaresi» ne geçeceklerin edinilmiş hak dereceleri, 3659 sayılı kanunun geçici birinci maddesine göre belirtilir.

Buna göre derecesi belirtilenlerin almakta oldukları aylıklar, girdikleri derece aylıklarından çok ise, başka daire ve kurumlarda edinilmiş hak sayılmamak şartıyla ve bundan sonraki yükselmelerle giderilinceye kadar bu farkın ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Hükümetin ikinci geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Ortaklık zamanında Gümrük resminden muaf olarak geçirilip tesislerde kullanılmış veya devir sırasında ortaklık ambarlarında bulunmuş olan eşya ve gereçleri, «İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri idaresi» kendisine devrolunan tesislerin her yerinde kullanmak yetkisinde olup bu yolda kullanmadan dolayı bu eşya ve gereçler için idareden herhangi bir resim ve vergi aranmaz.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İç. K.

MADDE 5. — Nafia Encümeninin değişikliği aynen.

GEÇİCİ MADDE 1. — Nafia Encümeninin değişikliği aynen.

GEÇİCİ MADDE 2. — Nafia Encümeninin değişikliği aynen.

GEÇİCİ MADDE 3. — Nafia Encümeninin değişikliği aynen.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi aynen.

B. K.

MADDE 5. — Satınalma paraları ile faizlerinin bono ile ödenmesi halinde bu bonolara kefil olmağa Maliye Bakanı iznilidir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Satınalma sözleşmesinin onuncu maddesi gereğince belediyeye geçecek memur ve hizmetlilerden işletmeğe el konduğu günde hizmette bulunanların edinilmiş hak dereceleri Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri idaresince 3659 sayılı kanunun geçici birinci maddesine göre belirtilir.

Buna göre idaresi belirtilenlerin almakta oldukları aylıklar, girdikleri derece aylıklarından çok ise, başka daire ve kurumlarda edinilmiş hak sayılmamak şartıyla ve bundan sonraki yükselmelerle giderilinceye kadar bu farkın ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Memur ve işçilere ortaklıkça verilmesi satınalma sözleşmesine bağlı (B) işaretli mektupla kabul edilmiş bulunan (12 000 on iki bin) lira Bayındırlık Bakanlığınca konulacak eşaslar çerçevesinde İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri idaresince hesap edilerek Sözleşmenin 10 ncu maddesi gereğince belediyeye geçecek memur ve hizmetlilere dağıtılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bayındırlık Komisyonunun geçici 3 ncu maddesi aynıyle

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Hü.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini Dahiliye, Maliye, Nafia ve Gümrük ve İhisarlar Bakanları yürütür.

2. II. 1945

Başb.	Ad. B.	M. M. B.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. B.	Ha. B.	Mal. B.
Hilmi Uran	H. Saka	N. E. Sumer
Mf. B.	Na. B.	İk. B.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. B.	G. İ. B.	Zr. B.
Dr. S. Konuk	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. B.		Ti. B.
		C. S. Siren

Ba. K.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İç. K.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nci maddesi aynen.

B. K.

MADDE 7. — Bu kanunu İçişleri, Maliye, Bayındırlık ve Gümruk ve Tekel Bakanları yürütür.

İSTANBUL'DA HAVAGAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SİNAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ TESİSATINI SATINALMA MUKAVELENAMEİ

Bir taraftan mukavele metninde kısaca (Hükümet) diye gösterilen ve Nafia Vekili ve Trabzon Mebusu Sırrı Day tarafından temsil olunan:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti;

Ve kısaca (Belediye) diye anılan ve İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürü Hulki Erem tarafından temsil edilen:

İstanbul Belediyesi;

Diğer taraftan mukavele metninde kısaca (Şirket) diye gösterilen ve Beyoğlu 4 ncu noterliğince musaddak 3 Birincikânun 1943 tarihli ve 15485/3670 sayılı salâhiyetnameye istinaden münferiden hareket salâhiyetini haiz Şirket İdare Meclisi İkinci Reisi M. Etienne Delacroix tarafından temsil olunan:

İstanbul'da Havagazı ve Elektrik ve Teşebbüsâtı Sinaîye Türk Anonim Şirketi;

Arasında aşağıda yazılı hükümler dairesinde mukavele akdedilmiştir.

Hükümete devir ve temlik edilen hak ve mallar

Madde — 1

Hükümet ve İstanbul Belediyesi ile aralarında hâsıl olan mutabakat üzerine Şirket:

A) Hükümet ve İstanbul Belediyesi ile şimdiye kadar akdetmiş olduğu bütün imtiyaz mukavele, şartname ve zeyilleriyle itilâfnamelerden doğan veya Hükümet ve Belediye tarafından her ne suretle olursa olsun Şirkete verilmiş olan asli ve fer'i bütün imtiyaz haklarıyla menfaatlerini;

B) Şirketin mülkiyet ve tasarrufu altında bulunan veya irtifak hakkına sahip olduğu bütün havagazı tesisatını, isale ve tevzi şebekelerini, her türlü tesisat, müstemilât ve teferruatı dâhil olmak üzere Yedikule ve Kadıköy'ünde Kurbağalıdere'deki fabrikalarını, bîlümum depo ve mağazaları ile bunlarda mevcut kömür, yağ, eski ve yeni her türlü havagazı âlât, edevat ve malzemesini, katran, naftalin gibi tâli maddelerini, hernevi makine ve muayene cihazlarını ve yedek aksamını, atelye ve nakil vasıtalarını, bütün arsalarla binalarını, Şirkete ait bütün mobilya, mefruşat ve demirbaş eşyasını ve kırtasiye levazımını, velhâsıl bu mukavelede yazılı diğer hükümler mahfuz kalmak üzere Şirketin Türkiye'de mevcut menkul ve gayrimenkul bütün mal, hak ve menfaatlerini, aşağıda yazılı hükümler dairesinde ve 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden muteber olmak üzere Belediyeye devir ve temlik ve Hükümetle Belediye dahi bu devir ve temlik kabul etmiştir.

Hükümet ve Belediye yukarıda sayılan bütün malların şimdiki hal ve vaziyetlerini bildiklerini beyan ve bunların bu hal ve vaziyetleriyle devir ve temlikini kabul etmişlerdir.

Madde — 2

Belediye, satınalma mukavelenamesinin taraflarca imza ve teatisini mütaakıp işletmeye vaziyed edebilecek ve mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesine kadar Şirket usul ve esasları dairesinde idare edecektir. Vaziyed icabı tesellüm muamelesi taraflarca seçilecek zevattan müteşekkil bir heyet marifetiyle yapılacak ve keyfiyet bir zabıtla tesbit olunacaktır. Mukavele 15 nci madde mucibince tekemmül ettiği takdirde 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden itibaren bütün muamelât ve neticeleri Belediyeye intikal etmiş addolunacak, aksi takdirde Belediye işletmeyi o gün bulunduğu hal ve şartlar içinde ve 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden itibaren olan netayici de Şirkete ait olmak üzere Şirkete iade edecektir.

Bu takdirde Şirket 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden itibaren işletmenin idamesi için 13 ncu madde mucibince Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünce avans suretiyle yapılmış olan tediyeleri % 6 faizle birlikte ve âzami 2 ay içinde mezkûr idareye ödeyecektir.

Şirket Belediyeye işletmeye vaziyed edilinceye kadar tesisatı ve devir ve temlik olunan malları

şimdiye kadar olduğu şekilde işletecek, hüsnu muhafaza edecek ve bunlardan hiçbir kıymeti elden çıkarmıyacaktır.

Ancak Şirket, tesisatın işletme, tevsiat (bransmanlar dâhil) ve tamirat işleri için mevcut veya işletme icabı yeniden alacağı malzemeden kendi usulleri dairesinde kullanmak, sarfetmek ve mutat veçhile abonelere satmak hakkını haiz olacaktır. Satılan malzemenin bedeli belediyeye ait olacaktır.

İşletmeye vaziyet tarihinden mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmülü tarihine kadar belediye de aynı şartlara riayet edecek ve işletmenin Şirkete iadesi halinde satılan malzeme bedelleri Şirkete ait olacaktır.

Üçüncü şahıslara karşı haklar ve borçlar

Madde — 3.

1 Birinciteşrin 1944 tarihine kadar Şirketin yaptığı bütün akit ve fiillerinden veya sebebiyet verdiği hâdiselerden doğan haklarla borçlar ve mesuliyetler bu mukavele hükümleri mahfuz olmak kaydıyla Şirkete aittir.

Ancak 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden önce Şirket tarafından yapılmış hükümleri bu tarihten sonraya da sâri olan âkitler eskisi gibi meri kalacak ve bu âkitlerden 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden önce doğan hak ve borçlar Şirketçe ve bu tarihten sonra doğacak hak ve borçlar dahi belediyeye istimal ve ifa olunacaktır.

Aşağıda yazılı listede kayıtlı âkitler dolayısıyla 1 Birinciteşrin 1944 den sonraki zamana ait olmak üzere Şirket tarafından peşin olarak tesviye edilmiş paralardan bu tarihten sonraya müteallik kısmı Şirkete tediye edilecektir.

1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvel sipariş edilip de mezkûr tarihe kadar mağazaya girmemiş malların bedellerine mukabil Şirketin 1 Birinciteşrin 1944 ten evvel ödemiş olduğu paralar Şirket defterlerinde Eylül 1944 gagesinde ilk tesisat, yapılmakta olan inşaat ve malzeme ve mevcudat hesaplarına geçirilmemiş olmak kaydıyla belediye tarafından Şirkete ödeneceği gibi bakiyesi de aynı kayıtla bayilere yine belediyeye tediye edilecektir.

1 Birinciteşrin 1944 tarihinden önce mağazaya girmiş ve yukarıdaki fıkrada yazılı hesaplara kaydedilmiş bulunan malların bedeli Şirket tarafından ödenecektir. Bu kabül âkit ve siparişlerin mahiyetleri ile âkitlerinin isimlerini gösteren listeler bu mukaveleye bağlıdır.

İşletmenin temini için 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra şirketçe yapılmış âkitler, olduğu gibi belediye tarafından ifa edilecektir.

Ancak şirket mevzuu ehemmiyetli akitleri belediyeye evvelden haber verecektir.

Şirketin müşterisiyle olan münasebetlerinin tasfiyesi

Madde — 4

Şirketin müşterileriyle akteylediği bilfümüm mukavelelerle abonman senetlerinden halen meriyette bulunanlar, eskisi gibi mer'i kalacaktır.

Faturaların tanzimi tarihi ne olursa olsun müşterilerin 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvelki zamana taallük eden borçları şirkete aittir. 1 Birinciteşrin 1944 ten evvel ve sonraya sâri olan faturalarda şirketin alacağı faturanın taallük ettiği bütün müddet ile 1 Birinciteşrin 1944 e kadarki günlerin adedi nispetinde hesap olunacaktır.

Yukarıda yazılı esaslara göre şirkete ait olup işletmeye vaziyet tarihine kadar tahsil olunan paraları şirket alacak ve tahsil olunmayan paralar mümkün oldukça belediyeye tahsil edilecek ve tahsil edilen miktar üzerinden % 5 tahsil ücreti alıkonulduktan sonra mütebakisi şirkete verilecektir. Ancak tahsil edilemeyen paralar için belediye takibat yapmayacağı gibi tahsilât işinden dolayı da bir mesuliyet kabul etmez. Şirket bu alacaklarını takipte muhtardır.

Şirketin müşterilerinden gerek nakden ve gerek teminat mektubu olarak almış olduğu her türlü avanslar, depozito akçaları ve teminatlar, sahipleri malûm olsun olmasın, muhasebe kayıt-

larına göre işletmeye vaziyet tarihinde belediyeye teslim edilecektir. İsimleri malûm olan hak sahipleri için aynı tarihte bir cetvel verilecek ve adreslehi malûm olanların adresleri dahi bu cetvelde gösterilecektir.

Şirket her müşterinin hesabında yazılı paralardan veya herhangi teminatlarından alacağını ödenilmiş miktarının mahsup edilmesini istemek hakkını muhafaza eder.

Testim edilecek evrak ve vesikalar

Madde — 5

Şirket, bütün şebekeleriyle fabrika ve tesisatına ait plân, proje, etüt ve her türlü fennî evrakı, gayrimenkullerine ait tasarruf vesikalarını, işletme işlerine ait her türlü evrak ve istatistikleri, grafikleri ve tarife etüdlerini, şirketin aboneleriyle akteyip halen cari bilûmum mukaveleleriyle abonman senetlerini ve bunlara mütaallik her türlü evrak ve defterleri, muhasebe kasa, mağaza, demirbaş eşya defterleri gibi esas ve muavin defterlerini (hem Türkçe hem Fransızca tutulan defterlerin yalnız Türkçeleri teslim edilecektir.) Malzeme siparişlerine ait dosyaları, bilânço defterleriyle anekslerini, şebekeye mütaallik fotoğraf ve haritaları, memurlara ait sicil dosyalarını, kütüphanesinde mevcut bütün kitap, mecmua ve dökümanları, üçüncü madde mucibince belediyeye intikal edecek akitlere mütaallik dosyaları belediyeye teslim edecektir. Şirket, idare meclisi ve umumî heyet içtimalarına ait mukarrerat ve zabıt defterlerini muhafaza edecektir. Şirket, Harıçteki teknik idareleriyle yaptığı muhaberati ve işletmeye lâzım olmuştan hususi mahiyeti haiz evrakı alabilecektir. Taraflardan her biri diğerlerinde kalan eski ve yeni evrak ve vesakı, lüzumu halinde, tetkik etmek ve icabında musaddak suretlerini bırakmak şartıyla, asıllarını almak hakkını muhafaza eder.

Taraflardan her ibiri kendisinde bulunacak evrak ve defterlerden dolayı Ticaret Kanununun 75 nci maddesinde muharrer vecibeyi ayrı ayrı tekabbül eder.

Malların tescili

Madde — 6

Birinci madde ile belediyeye devir ve temlik edilen gayrimenkullerin ve icabeden menkullerin tapu, kadastro ve diğer dairelerde kayıt ve tescilleri muamelesinin icrası belediyece temin olacaktır.

Şirket, gayrimenkullerin belediye uhdesine devir ve ferağı için belediyenin göstereceği bir veya birkaç şahıs adına tapuya tescile elverişli olacak şekilde bir vekâletname vermekle bu husustaki taahhüdünü ifa etmiş sayılacaktır.

Şirkete ait arsalar üzerinde yapılmış olan binaların tapuda kayıtları icra edilmemiş ise bu kayıtların ikmali için yapılacak muamele ve masraflar belediyece ifa edilecektir.

Devir ve temlikten hariç kalanlar

Madde — 7

Şirketin 30 Eylül 1944 tarihinde kasalarında ve bankalarda mevcut paralarıyla cüzdanını teşkil eden esham ve kıymetler ve mezkûr tarihten evvelki zamanlara ait faaliyetlerinden dolayı alelriklak tahakkuk etmiş ve edecek alacakları ve kendisine tesviyesi lâzım gelecek meblâğlar ve işbu meblâğlar ile alacakların gelirleri tamamen Şirketin malı olarak kalacaktır.

Şirket yukarıda tadat edilen mevcutlarını ve alacaklarından tahsil edeceği mebalığı, Türkiye'de dilediği bankada bulundurmağa, tasfiye işlerinin memleketimizde icabettirdiği masraflara tahsis etmeye ve:

1. Her memlekete, rekolte senesi tefrik edilmeksizin, üzüm, incir ve fındık;

2. İsviçre, İsveç, Portekiz hariç olmak üzere Avrupa kıtasına her türlü mal; İhraç suretiyle transfer eylemeye salâhiyetlidir.

Resim, vergi ve masraflar

Madde — 8

Bu mukavele mucibince belediyeye devredilen bîlûmum malların devir ve ferağ için yapılması icabeden masraflarla harçlar ve damga resimleri ve Evkafa ait taviz bedelleri ve bu mukavelenin icrasına taalluk eden muamelelerin tâbi bulunduğu bütün resim ve vergiler ve gerek bu mukavelenin, gerekse bunun hükümlerine göre verilecek makbuzların, 9 ncu madde mucibince Hazine kefaletini haiz olmak üzere belediyece bono verilmesi halinde bu bonoların tâbi bulunduğu damga resimleri belediyeye aittir.

Bu mukavelede zikredilen ve Şirkete ait bulunan meblâğlar ile yine bu mukavele mucibince bu meblâğların faiz ve gelirleri tasfiye sonuna kadar her türlü vergiden muaf olacaktır.

Şirketin tasfiyesi ve bunun için yapılacak tescil ve diğer muameleler hiçbir vergi ve resim ile mükellef tutulmayacaktır.

1 Birinciteşrin 1944 tarihine kadar Hazinece tahakkuk ettirilip mezkûr tarihten evvel Şirkete tebliğ edilmiş olduğu halde Şirket tarafından yine o tarihten evvel itiraz edilmemiş olan vergiler Şirketçe ödenecektir.

Satılma bedel ve faizinin ödenmesi

Madde — 9

Bu mukavelenamenin 1 nci maddesi mucibince yapılacak devir ve temlik mukabilinde belediyenin Şirkete ödeyeceği para üç yüz bin Türk lirasının 1 Birinciteşrin 1944 tarihinde İstanbul Barosındaki dolar rayici üzerinden tekabül ettiği (227 272) iki yüz yirmi yedi bin iki yüz yetmiş iki dólardır.

Bu bedel satılma mukavelesinin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesini takip eden ay içinde ve 1 Birinci teşrin 1944 tarihinden itibaren yürütülecek yüzde beş basit faizi ile birlikte Şirketin Nevyork'ta göstereceği adrese belediyece ödenecektir.

Bu maksatla belediyenin vâkı olacak müracaatı üzerine Hazine, belediyece temin olunacak Türk liralarmın primsiz olarak dolara tahvili için muktazi müsaadeyi verecektir.

Şu kadar ki, belediye istediği takdirde birincisi mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesini takip eden bir ay içinde ve diğerleri de bunu takip eden birinci ve ikinci sene sonlarında olmak üzere yukarıki fıkra mucibince takarrür eden satılma bedelini, % 5 basit faiziyle birlikte üç müsavi taksitte Hazine kefaletini haiz bono vermek suretiyle tediye hakkına da malik olabilecektir.

Yukarıda yazılı satılma bedelinden 1 Birinciteşrin 1944 tarihinde Şirket depolarında mevcut taşkömürü ve koklar hariçtir.

Taşkömürlerinin bedeli ambâra kadar teslim dâhil maliyet fiyatlarıyla, kokların bedeli de İktisat Vekâletinin ödemekte olduğu fiyat üzerinden hesap ve satılma bedelinden ayrıca Türk parası olarak aynı müddet içinde defaten tediye olunacaktır.

Bu son meblâğda Şirket tarafından bedeli ödenilmiş olup Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinin talimatı üzerine Dolmabahçe Gaz Şirketine iareten verilen mezkûr Şirket tarafından 1 Birinciteşrin 1944 den sonra aynen iade edilmiş bulunan (500) beş yüz ton taşkömürünün bedeli dâhil bulunacaktır.

Şirketin memur ve müstahdemleri

Madde — 10

Şirketin, vermiş olduğu 13. XI. 1944 tarihli listede gösterilen kadro dahilindeki bileümle memur, müstahdem ve işçileri, işletmeye vaziyet tarihinde hizmette bulunmaları kaydıyla, belediyeye intikal edecektir.

Mukavelenin imzası tarihinden itibaren kadrodaki esaslı değişiklikler ancak belediyenin müsaadesiyle yapılabilecektir.

Şirketin, bu memur, müstahdem ve işçilerine karşı gerek kanun hükümlerinden ve gerek iş akitlerinden doğan her türlü taahhüt ve vebeleri belediyeye intikal etmiş olacak ve bu sebeple Şirket her ne nam ile olursa olsun hiçbir tazminata mecbur olmayacaktır.

Şirketin 1. X. 1944 tarihinden evvel memur ve müstahdemlerine vermiş olduğu avanslar, her bir avansın tâbi bulunduğu müteamil şartlar dahilinde belediyece Şirket hesabına tahsil edilecektir.

Ancak tahsil edilemeyen paralar için belediye takibat yapmayacağı gibi tahsilât işinden dolayı da bir mesuliyet kabul etmeyecektir. Şirket bu alacaklarını takipte muhtardır.

Şirket, memur ve müstahdemlerinden almış olduğu kefalet paralarıyla sair her türlü teminatı, sahiplerinin isim ve hüviyetlerini havi listeleri ile birlikte işletmeye vaziyet tarihinde belediyeye teslim edecektir.

İbra

Madde — 11.

Taraflar, şimdiye kadar aktedilmiş olan bütün imtiyaz mukavele, şartname ve zeyilleriyle itilâf-nameler ve tarifelere müteallik olanlar da dâhil olduğu halde Şirkete tebliğ edilmiş olan her türlü kararlar micibince birbirlerine karşı haiz oldukları bütün hak ve vebelerle 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvelki zamana ait vergi ve resme (Belediye ve vilâyet Hususi idaresi vergi ve resimleri hariç) müteallik her türlü mükellefiyet ve mesuliyetler, kok fiyatları münasebetiyle Şirketçe Devlet Şûrasının İktisat Vekâleti ve tarife meselesinden dolayı İstanbul Belediyesi aleyhine açılmış bulunan dâvalar da dâhil olduğu halde her türlü iddia ve mutalebelerden birbirlerinin zimmetlerini (işbu mukavele hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla) mütakabilen ibra etmişlerdir.

Şirket, imtiyaz mukavelelerinin, müşterilerden tahsil olunan paralara mütedair tatbikatından dolayı da her türlü mesuliyetten tebriye edilmiştir.

Şukadar ki Hükümetin ve Hükümete mensup dairelerin ve İstanbul Belediyesinin ve bu belediyeye bağlı daire ve müesseselerin 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvelki zamanlara ait abonman mukavelelerinden, yapılan işlerden, gümrükler, mahkemeler ve sureti umumiyede sair daire ve makamlar nezdinde para teminatı veya teminat mektubu suretiyle yapılan tevdiattan mütevellit Şirket alacakları bu ibradan hariçtir.

Hakeme müracaat

Madde — 12.

Bu mukavelenamenin tefsir ve icrasından dolayı taraflar arasında çıkacak her türlü ihtilâf, diğer tarafın yazılı tebliğinin vüsulünden itibaren (30) gün zarfında taraflarca tâyin edilecek (2) hakem tarafından hallolunacaktır. Bu hakemler tayinleri tarihinden itibaren iki ay zarfında ihtilâf hakkında ittifakla karar verecekler, yahut icap ediyorsa, reyler arasındaki teşaviyi izale için bir üst hakem tâyin eyleyeceklerdir.

Gerek otuz günlük mehil zarfında taraflardan birinin hakeminin tâyin edilmemesi, gerek üst hakemin intihabı hususunda hakemler arasında ittifak hâsıl olmaması halinde, bu cihet en ziyade süratle davranan tarafın müracaatı üzerine İsviçre Federal Mahkemesi Reisi tarafından hal-

lolunacaktır. Hakem kararı katî ve derhal vacibülnifaz olacaktır.

Taraflardan her biri kendi hakeminin masraflarını deruhde edecek ve üst hakemin ücreti ile hakeme müracaat yüzünden doğan müşterek masraflara yarı yarıya iştirak eyliyecektir.

İşbu mukavelenamede kararlaştırılan satınalma bedelinin ve faizlerinin tediyesi hiçbir halde gracak ihtilâflar yüzünden tehir ve tatil edilemeyecektir.

Tesisatın devir ve teslimi

Madde — 13

Satınalma mukavelesinin 2 nci maddesi mucibince mukavelenin imzasını mütaakıp belediyece işletmeye vaziyed edilmediği takdirde mukavelenin, 15 nci madde mucibince tekemmül etmesini takip eden üç hafta içinde katî devir ve tesellüm muamelesi taraflarca intihap olunacak heyet marifetiyle yapılacaktır.

1 Birinciteşrin 1944 tarihinden mukavelenin, 15 nci maddesi mucibince tekemmül etmesini mütaakıp Elektrik, Tramvay ve Tünel İdaresine devrine kadar geçen müddet içinde işletmenin idamesi için sarfı icabedecek paralar mukavelenin imzasından sonra mezkûr idare tarafından avans suretiyle temin edilecektir.

Mukavelenin muteber metni

Madde — 14

Bu mukavele Türkçe ve Fransızca olarak 23 . XI . 1944 tarihinde imza ve teati edilmiştir. İhtilâf vukunda Türkçe metin muteberdir.

Mukavelenin tasdiki

Madde — 15

Bu mukavele bir taraftan Hükümetçe Büyük Millet Meclisinin ve diğer taraftan şirketçe hissedarlar umumî heyetinin tasdikına arzedecek veneticesi taraflarca diğerlerine alelûsul tebliğ olunacaktır.

Tasdik muamelesi en geç 30 Haziran 1945 tarihine kadar tekemmül etmediği takdirde bu mukavele taraflarca hükümsüz sayılabilecektir.

23 . XI . 1944

Nafia Vekilligine

Ankara

Satınalma mukavelenamesinin akdi dolayısıyla aşağıdaki hususları arz ederim.

1. — Satınalma mukavelenamesinin tasdikına kadar belediye hizmetinde kalacak olan ve 10 neu maddede zikredilen listede isimleri yazılmamış olan ecebî tabiiyetindeki memurların yani Teknik Müdürü Bay A. Vilâir ile Kurbağalıdere Gazhanesi Amiri Bay J. Borg'un hizmet mukavelelerinden mütevellit her türlü haklarının tazmini ve tasfiyesi Şirkete ait olacaktır. Bu memurların mukavelenin tasdik tarihine kadar işleyecek olan aylık ve tahsisatları belediye tarafından kemâkân ödenecektir.

2. — 10 neu maddede zikri geçen listede ismi yazılmamış bulunan A. Kober mukavelenin tasdik tarihine kadar belediyenin emri altında işletmede çalışacak, aylık ve tahsisatı belediye tarafından kemâkân ödenecektir.

(S. Sayısı : 125)

10 ncu maddede zikredilen listede keza isimleri yazılmamış bulunan Bay E. Delacroix Hukuk Müşaviri Bay İ. Perkev ve Daktilo Bayan R. Brödo'nun belediyece işletmeye vaziyet edileceği ayın sonuna kadar işleyecek olan maaşları belediye tarafından tediye edilecektir.

İdare Meclisi âzalarına 1944 senesi sonuna kadar ödenecek aylık tahsisatın ve Nafia Vekâletiy-le satınalma müzakerelerinde bulunmak üzere tavzif edilen salâhiyetli murahhas Bay E. Delacroix ile kendisine yardımcı olarak refakat eden Hukuk Müşavirinin 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra bu maksatla ihtiyar ettikleri seyahat masraflarının belediyeye ait olması mukarrerdir.

3. — 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra ya pılacak masraflar belediye namına İşletme İdaresi tarafından ödenecek ve bunlardan Şirkete ait olanlar B işareti mektupta yazılı hesaplaşmada Şirketin zimmetine geçirilecektir.

Bu suretle Şirket hesabına yapılacak tediyelerin âzami miktarı otuz beş bin lirayı geçemeyecektir.

4. — Şirket tarafından, 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvel satılmış olduğu halde müşterisine teslim edilememiş olan ve mukaveleye ilişik akitler listesinde gösterilen (500) ton zift ve (10) ton dökme demir, mukarrer olan satış fiyatı üzerinden müşterisine teslim edilecek ve bunların tahsil edilmiş ve edilecek olan bedelleri belediyeye ait olacaktır.

Hükümet ve belediye bu malların 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden evvel teslim edilmemiş olmasından dolayı müşteriye ve Şirkete karşı mesul olmayacaktır.

Bu hususlar hakkındaki mutabakatımızın teyidini saygılarımla rica ederim.

Şirket Mümessili

B

23 . XI . 1944

Nafia Vekillğine
Ankara

Bugünkü tarihle imza edilen satınalma mukavelesine atfen Belediye ve Şirkete ait olacak mebalîğ hesabının aşağıdaki şekilde tanzim edilmesini arz ve teklif ederim.

En geç 31 Kânunuevvel 1944 tarihine kadar aşağıdaki mevaddi ihtiva eden ilk bir hesap tanzim edilecektir:

A) Şirketin matlubuna:

1. 30 Eylül 1944 tarihindeki kasa ve banka mevcutları;
2. Satınalma mukavelenamesinin üçüncü maddesine tevfikân 1 Birinciteşrin 1944 den evvel Şirketçe ödenipte bu tarihten sonraki işletme zamanına ait olan sarfiyat;
3. Müşterilerden ve Şirket memur ve müstahdemlerinden tahsil edilip satınalma mukavelesinin (4) ncü ve (10) ncu maddeleri mucibince Şirkete ait olan mebalîğ;
4. 1 Birinciteşrin 1944 den sonra tahsil edilip satınalma mukavelenamesinin (7) nci maddesi mucibince Şirkete ait bulunan diğer mebalîğ;
5. 30 Eylül 1944 akşamı gazometrelerde bulunan havagazının - zâyiat tenzil ve bedeli gazın tarife fiyatı üzerinden % 20 noksaniyle hesap edilmek üzere - kıymetine tekabül eden bir meblâğ.

B) Şirketin zimmetine:

1. Satınalma mukavelenamesinin (10) ncu maddesinde derpiş edilen memur ve müstahdemine ait mebalîğ ve kıymetler;
2. Satınalma mukavelenamesinin (4) ncü maddesinde yazılı avans ve depozito akçaları ve nakdi teminat;
3. Satınalma mukavelenamesinin (3) ncü maddesi mucibince Şirkete terettüp eden 1 Birinciteşrin 1944 ten evvelki vecibelerden dolayı bu tarihten sonra yapılan tediyat;

4. 1 Birinciteşrin 1944 tarihinden sonra tahakkuk ve tediye edilen ve mukavele ve lefleri mektuplar hükmünce Şirkete râci bulunan masraflar;

5. Belediyeye intikal edecek Şirket memur ve müstahdemlerinin muhtemel tazminatlarına veya bunlar için Belediyece teşkil edilecek sandığın ilk sermayesine karşılık olarak Şirkete ödenecek (12 000) lira.

Belediye ile bilittifak tanzim olunacak bu hesaplardan Şirket lehine tahassül edecek bakiye işbu hesabın tanzimini takip eden (30) gün içinde Şirkete ödenecektir.

Bakiye, Belediye lehine çıktığı takdirde kömür ve kok bedellerinden mahsubu yapılacaktır.

Bu hesaba girmemiş olan ve mukavele mucibince Şirkete ait bulunan paralar için heray nihayetinde bir hesap tanzim edilecek ve bu cetvel mucibince tahakkuk edecek mebalîğ (30) gün zarfında Şirkete tediye edilecektir.

Bu hususlar hakkındaki mutabakatımızın teyidini saygılarımla rica ederim.

Şirket Mümessili

C
23 . XI . 1944

Nafia Vekilliğine

Ankara

1) Bugün Hükümet, belediye ve şirket arasında imzalanan satınalma mukavelesi mucibince 1 Teşrinievvel 1944 tarihinden itibaren belediye hesabına şirketimizce idare edilmekte olan havagazı işletmelerinden dolayı satınalma mukavelesinin akti tarihine kadar şahıslara veya bunların malların âriz olmuş bir kazadan malûmatımız olmadığını;

İşbu müddet zarfında malûmatımız dâhilinde vukubulduğu halde beyan etmediğimiz bir kazanın mevcudiyeti tahakkuk eylediği takdirde bundan mütevellit mesuliyetin şirkettimize râci olacağını;

2) Yine mezkûr mukaveleye atfen, elyevm muhtelif kaza mercileri huzurunda bulunan ve mahiyetleri ilişik listede gösterilen vergi ve resme ait dâva ve ihtilâflar, mukavelenin 11 nei maddesi mucibince ibra edilmiş olduklarından listede yazılı olmayan dâva ve ihtilâfların şirketin uhdesinde kalması ve ancak 1 Teşrinievvel 1944 tarihinden evvele ait zaman için şirkete yeniden vergi ve resim tahakkuk ettirilmemesi ve yukarıda yazılı kayıtlar haricinde kendisinden bir şey aranılmaması mukarrer bulunduğunu;

3) Evvelâ: Havagazı istihsalinde kullanılan kömürlerin Kömür Teyzi ve Satış Müessesinden satın alındığı esnada şirket tarafından kömür bedeli üzerinden 1 Temmuz 1944 tarihine kadar hesap olunarak Hazineye tediye olunan ve kanaatımızca iadesi iktiza eden 35 009.46 liralık taahhüt vergisi ile 1 Temmuz 1944 tarihinden 1 Birinciteşrin 1944 tarihine kadar şirkete alınán kömürlerden dolayı Hazinece şirketten istenmesi muhtemel taahhüt vergisinin; (Bu fıkrada yazılı iki verginin istirdat ve tediye hak ve mesuliyeti şirkete raci olmak üzere).

Saniyen: İşbu mektubun 2 numaralı bendinde zikri geçen listede yazılı vergilere mahsuben şirket tarafından aynı listede tediye edilmiş olduğu gösterilen mebalîğden mütevellit şirket alacağını;

Mukavelenin 11 nei maddesindeki ibra hükmünden hariç tutulması hakkında tarafların mutabık bulunduğunu;

Arzeder ve yukarıdaki hususatın teyidini rica ederim.

Şirket Mümessili

23 . XI . 1944

İstanbul'da Havagözü ve Elektrik ve Teşebbüsata Sınaiye Türk Anonim Şirketine

Şirketin yerli ve yabancı personeline, Belediye ve Şirkete ait mebalig hesaplarının tanzim ve tasfiyesine, kazalar, ibra ve saire gibi muhtelif hususata mütedair bugünkü tarihli A, B, C işaretli mektuplarımızın mündericatiyle mutabık bulunduğumuzu beyan ederiz.

Belediye Müessili - Nafia Vekili

Şirketin tasarrufunda bulunan arsa ve binalar

Tapu senedinin kayıtları

Beyanı	Mahallî	Kapı No. su	Muamele No.	Cilt No.	Varak No.	Sıra No.	Tarih	Mesaha	Mülâhazat
Kurbalidere Gazhane-si ve müstemilâtı	Haydarpaşa, Hasanpaşa mahallesi Ulu Soluk so-kağı	Eski 7/25/27 Yeni 161	1365	110	88	38	24 . 10 . 927	30.230 M ²	30.230 M ² lik mesaha, 32 dönüm 3 evlek ve 230 zira 'a tekabül eder 1 dönüm = 919 M ² 1 evlek = 230 M ² 1 zira = 0,574 M ²
Bir dükkân	Üsküdar, Hacı Hesna Hatun mahallesi Paşa li-manı sokağı	Eski 5 Mü. Yeni 22	1521 1522	171	12	29	22/ 6 /932	38,50 M ²	

(S. Sayısı : 125)

Satgazel Şirketinin ihtilâflı vergi işleri ve Hazine ile olan ihtilâfları

Vergiye talebeden daire	Verginin nev'i	Tarih sebebi	Mikdarı	Bulunan vaziyet
Muamele ve istihlâk Verg. Merkez Tahakkuk Şefliği	İstihlâk vergisi 1937 ve 1938.	Hesap Müteh. raporuna müs-teniden gazhane derununda bekei odasında kullanılan ga-zın kontörden geçirildiği ve vergisi ödenmediği	172,80 L. Vergi 8,64 L. Ceza 181,44 Lira	Devlet Şûrasına verginin kaldırılması için müracaat edilmiştir. Şirket istida-sının tarih ve No. sı 15161. 16 . 12 . 940 İstanbul Muhakemat Müdürlüğü ce-vabı lâyihasına verdiğimiz cevap lâ-hikası: 3220/181,44 lira tediye edil-miş bulunmaktadır.
Muamele ve istihlâk Verg. Merkez Tahakkuk Şefliği	Muamele vergisi 1934 ve 1936.	Memurlara meccanen verilen kok.	33,10 Lira	Vergi İtiraz Komisyonunun 40212 S. ve 30.6.938 T. Kararıyla terkin edilmiştir. Şube temyiz etmiş ise de Temyiz Komisyonu kararı hakkında henüz malûmat yoktur.

1 Birinciteşrin 1944 den evvel geçirilmiş olup 30 Eylül 1944 tarihine kadar muhasebece kaydedilmeyen malzeme siparişleri

Cinsi ve nev'i	No.	Tarih	Müteahhit	Siparişin mecmu bedeli T. Lirası	Mülâhazat
A) Mahalli siparişler:					
Yedikule :					
10 adet taklilparçası	268	13.7.1944	M. Sedef	80.—	Şebeke için
30 adet regar	269	13.7.1944	»	} 103.—	Ocaklar için
50 adet regar kapağı	269	13.7.1944	»		
1 adet tahtadan deveboynu modeli	299	19.8.1944	»	} 215.—	Bedeli imâlden sonra ve siklete göre tesbit edilecektir
1 adet tahtadan maşon modeli z	299	19.8.1944	»		
7 adet dökme parçanın imâli	275	24.7.1944	»		
1967 No. lu matbu	39	24.7.1945	Şen Matbaası	291.90	
B) Yabancı memleketlere siparişler :					
Ha tipinden 500 adet havagazı	504/1	26.6.1942	Almanya'da «G.Kromschrö» der (İstanbul'da J. Simpatyan firması vasıtasıyla)	RM. 24 916,50+ nakliye, gümrük V. S.	Sipariş bedelinin takriben % 25 i olan 6400 RM. in mukabili 3254,71 T. Lirası 4.8.1942 de ödenmiştir.
Optik prometre	995	23.8.1943	Almanya'da Degüssa müessesesi İstanbul'da Hügo Hermann firması vasıtasıyla) İngiltere'de « G. Wilson Gas Meters	RM. 840.—	Sipariş bedelinin % 25 i olan 210 MM. in mukabili 121,10 T. Lirası 17.11.1943 de ödenmiştir.
S. H. C. 2 tipinden 1000 adet havagazı sayacı	1005	29.8.1944	(İstanbul'da Hakkı Manço ve Meters Ltd. » Muammer İsen firması vasıt.)	—	Katî sipariş, ithalât lisansının firma mümessili tarafından istihsalinden sonra geçirilecektir.

(S. Sayısı : 125)

MUKAVELELER VE TAAHHÜTLER
(1 Birincitesrin 1944 tarihinden evvel)

1. — Mer'i sigorta muhavvileleri :

Ö Z	Akit	Müddet	Tarih	Vâde	Mulâhazat
İlk tesisatımızla, binalar, ambarlar, avadanlık envanterleri ve mobilyanın yangına karşı sigortası	İttihadı Millî ve Ünyon Sigorta Kumpanyaları	1 sene	1. I. 1944	1. 1. 1945	1944 te sigorta edilen sermaye: 177 722 İngiliz lirası. Aynı sene için tetiye edilen prim. 642/—/— İng. L. mukabili 3 466,54 T. L.
Mali mesuliyet tehlikelerine karşı sigorta: «Komşu mütalebatı» «Kiracı mesuliyeti» «Binalardan intifai ziyarı»	Ünyon Sigorta Kumpan.	1 sene	17. 5. 1939	Taahhütlü mektuplarla her iki taraftan biri 3 ay evvel haber vermedikçe zımmen teedit edilmiş olur.	Sigorta edilen sermaye: 40 000 T. L. 1944 senesi için tetiye edilen prim 505 T. L.
Otomobillerimizin yalnız mali mesuliyet tehlikesine karşı sigortası	Ünyon Sigorta Kumpan.	1. 1. 1938 den itibaren 10 sene	18. 1. 1938	1. 1. 1948	Sigorta edilen sermaye: 15 000 T. L. 1944 senesi için tetiye edilen prim 212,36 T. L.
Fen Müdürü Bay Bilain'in kaza ve hayat sigortası	Ünyon Sigorta Kumpan.	Her sene Kânunusani ayının 1 inde zeyilname ile teedit edilir.	21. 1. 1935	—	Sigorta edilen meblâğlar: Ölüm için : 1 350 İngiliz L. Mâlûliyet için : 1 650 İngiliz L. 1944 senesi için tetiye edilen prim : 5. 3. 9 İng. L. Mukab. 31,07 T. L.

II. — Telefon, elektrik, havagazı ve su mukaveleleri:

Numara	Beyanı:	1: Telefon	Müddet:	Vâde
44785/44784	Müdiriyet ve merkez büroları		1 sene	1 Birinci kânun
22072	Yedikule gazhanesi		»	1 Temmuz
21820	İstanbul şubesi		»	1 Mayıs
60212	Kurbağlıdere gazhanesi		»	9 Mart
60891	Kadıköy şubesi		»	1 İlkânun
60910	Fen Müdürü B. Vilain'in ikametgâhı		»	1 Birincikânun
60738	Kadıköy Şebeke Âmiri B. Nuri'nin ikametgâhı		»	7 Eylül
		2: Elektrik		
18340	Yedikule gazhanesi		1 sene	16 Ağustos
17230	İstanbul şubesi		»	15 Nisan
106669	Kurbağlıdere gazhanesi		»	14 İlkteşrin
160595	» »		»	17 Nisan
160598	» » (Bina)		»	17 Nisan
100482	Kadıköy şubesi		»	16 İlkânun
163951	Kızıltoprakta tazyik makinesi		»	5 Ağustos
2635	Müdiriyet ve merkez büroları		»	4 Birincikânun
		3: Havagazı		
	Müdiriyet ve merkez büroları		1 sene	1 Birincikânun
		4: Su		
2870	Yedikule gazhanesi		1 sene	24 Temmuz
2424	Kurbağlıdere gazhanesi		»	30 Mayıs
20010	Kadıköy şubesi		»	1 Şubat

Haşiye:

İşbu mukaveleler her sene zimnen tecdit olunurlar.

III. —

Kira mukaveleleri:

Beyan	Âkit	Müddet	Tarih	Vâde	Mülâhazat
Beyoğlu, Tünel Pasajı, Tünel Han 3 ncü katta kâin merkez büroları ve Md.	Hasan Tahsin ve Hüseyin Hüsni Aker	1 sene	1 . 1 . 1944	1 . 1 . 1945	Aylık kira bedeli: 87 lira Tediye şartı: üç aylığı peşinen
Beyoğlu, Tünel Pasajı, Tünel han 2 nci katta kâin Ticaret ve müşteriler servis, mahsus 9 oda	Satie Şirketi	1 sene	1 . 1 . 1944	1 . 1 . 1945	Aylık kira bedeli: 65 lira Tediye şartı: seneliği peşinen Aylık kira bedeli 25 lira
Kadıköy şubesi	Mehmet Ali Arel	1 sene	1 . 2 . 1944	1 . 2 . 1945	Tediye şartı: Seneliği peşinen
İstanbul şubesi	Münevver Aliye Yüceyavuz	1 sene	14 . 4 . 1944	14 . 4 . 1945	Aylık kira bedeli: 34 lira Tediye şartı: Altı aylığı peşinen
Bir aded gaz tazyik aletinin vazı için Kızıltoprak'ta 4 m ² K. arsa	Refik İsfendiyar	1 sene	1 . 8 . 1944	1 . 8 . 1945	Aylık kira bedeli: 6.25 lira Tediye şartı: Seneliği peşinen

(S. Sayısı : 125)

IV. — Havagazı meceralarının demiryolu köprülerinden geçirilmelerine ait mukaveleler:

Mahalli	Âkit	Her sene tediye edilecek meblâğ	Mukavelenin noter müvacehesinde imza edildiği tarih	Mukavelenin imzasında bir defaya mahsus olmak ödenen meblâğ
İstanbul - Edirne hattı kilometre: 12+150,54	Dev. demiryolları (9 ncü işletme)	T. L. 5,34	11 . 8 . 1938	T. L. 25.—
İstanbul - Edirne hattı kilometre: 7+061	Dev. demiryolları (9 ncü işletme)	T. L. 13,80	6 . 4 . 1939	T. L. 50.—
Haydarpaşa - Ankara hattı	Dev. demiryolları (1 nci işletme)	T. L. 22.—	24 . 5 . 1940	T. L. 25.—